

Pöytäkirja

16.4.2024

VN/30583/2023
VN/30583/2023-MMM-20

Maaseutupoliittisen selonteon sihteeristön 4. kokous

Aika 12.4.2024 klo 9–11.00.

Paikka Teams

Osallistujat (varajäsen suluissa)

- (x) Antonia Husberg, neuvotteleva virkamies, MMM
- (x) Ville Vilén, neuvotteleva virkamies, PLM
- () (Sami Heikkilä, erityisasiantuntija)
- (x) Aili Tervonen, asiantuntija, OKM
- (x) Antti Kuopila, erityisasiantuntija, STM
- (x) Hanna-Mari Kuhmonen, erityisasiantuntija, TEM
- (x) Mika Ristimäki, erityisasiantuntija, YM
- () Auli Sihvola, erityisasiantuntija, MMM > (x) Aurora Ruotsalainen sijaistaa
- (x) Sami Tantarimäki, MMM, siht.

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Antonia Husberg avasi kokouksen klo 9.01

Todettiin läsnäolijat

2 Edellisten kokousten pöytäkirjat (Liite 1)

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja muutoksitta

3 Kokouksen asialista

Hyväksytään asialista muutoksitta

4 Sidosryhmäkyselyn vastaukset (Liite 2)

Esittelijä: Antonia Husberg, MMM

Keskustelu:

Mitäs tällä tehdään? Ei yllätyksiä, tukee tiedossa olevaa yleistä kuvaa. Vastauksissa on paljon yksityiskohtia, mutta näyttäisi sisältyvän MAPO isoihin teemoihin. Mielenkiintoista nähdä mitä kyselyssä tarjottu lisämateriaali (tilannekuvan tueksi) tarjoaa, kun vielä ei ole ehditty analysoida. Kysely kuitenkin hyvä tarkistuslista asioille.

Tuulivoima korostui, ehkä vähän liikaakin. Mistä näkökulmista? > Yksityishenkilöiden näkökulmia liittyen paikan houkuttelevuuteen, rahaan. Kaikkineen resonoi juuri päättäneiden YHYKE ja KOKOMAA –hankkeiden tulosten kanssa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

Itäisen Suomen osalta tuulivoimaa vahvemmin esillä ehkä infra ja eriytymiskehitys sekä suhde pohjoisen Suomen ohjelmaan ja kehitykseen.

Vastaajamäärä ei ole suuri, eikä siten otoksena edustava, mutta hyvä että on haluttu osallistua. Nyt ei oltu kiinnostuneita vastaajien kotiseudusta, vaan kyselyn tarkoitus oli hakea mandaattia selonteon tekemiselle. Jos olisi kysytty kohdennetusti eri kohderyhmiltä, vastaukset/tulos olisi ollut varmasti erilainen.

Positiivista, että sote- ja sivistyspalveluita on katsottu kokonaisuutena

Lappi kasvun kärjessä yhdessä isojen kaupunkien kanssa, mutta muuten alueiden eriytymiskehitys jatkaa kulkuaan ja seutukaupungeista tulossa yhä vahvemmin maaseudun palveluverkon keskittymiä. Kouluverkon tipahtaminen tulee muuttamaan rajusti maaseudun tilannetta. Mikä on näkymä 5-10 vuoden päähän? Alueiden eriytymiskehityksen vaikutus eri väestöryhmille ja toimialoille tärkeää. Tähän perusuran kehitykseen on tarpeen saada mapo-sihteeristössä joku näkemys. Paljon muutostrendejä, jotka tulevat näkymään seuraavan 10 vuoden aikana.

Tietoperusteisuus todella tärkeää tilannekuvan laadinnassa, koska keskusteluissa tulee helposti myös kokemukset ja muttu mukaan

Mikä on robotisaation rooli työvoimapulan ratkaisemisessa, etenkin tuotannossa?

AI:n käytön ohjeistus/linjaus tilannekuvatyön apuna tarpeen tarkistaa ja muuten lyhyet tilausartikkelit ja selvitykset hyväksi havaittu apu tiedon tuotannossa

Päätös: Käytiin evästyskeskustelu

5 Tilannekuvan laadinta (Liite 3)

Esittelijä: Antonia Husberg, MMM

Mitä kuvaajia haetaan? Niitä (kuvaajia, dataa, tilastoja) mitkä ovat tällä hetkellä tärkeitä asioita omalta hallinnonalalta arvioituna/katsottuna. Kaikkia ministeriöbilateraaleja ei ehditä käydä läpi toukokuun koontiaikataulussa.

Eduskuntasemin (6.6.) jälkeen syksyllä voidaan jatkaa tilannekuvan suuralueittaista tarkastelua(kin), jotta tulee yhteensovitus mm. itäisen ja pohjoisen Suomen ohjelmiin.

Kulttuuri lisäyksenä läpileikkaavaksi sisällöksi selonteon pääteemoihin, maankäyttö puolestaan kulkee mukana erikseen mainitsemattakin. Kaupunkien kehysalue otetaan mukaan tarkasteluun ja osin jo lisättykin

PALSA-hankkeen materiaali lisätään mukaan; mm. hva-aluekuvaajat tulossa niiden alueiden osalta, jotka tehneet palveluverkkosuunnitelmat (tehdään hankkeen ulkopuolisena lisätyönä). Muuten aineistosta ja kuvaajista puuttuu vielä (ainakin) väestön liikkuminen, muutoliike, rakentaminen, (pk-)yrittäjyys, kansalaisyhteiskunta, osallisuus, monipaikkaisuus

Maahanmuuton viimeisimmät luvut Ruotsin osalta näyttää dramaattista muutosta vähene-miseen > näkymä Suomeen?

Pitäisikö puhua maaseudun isommasta rakennemuutoksesta jo nyt, tässä mapo-yhteydessä? Maaseudun rakennemuutoksella on kansallisia vaikutuksia, myös kaupungeille

Toiveena saada ministeriöille kirjallisesti lyhyt kuvaus siitä mihin yhteyteen kuvaajia erityisesti kaivataan, niin osataan reagoida. Esim. stm:n osalta kiinnostus koskee palvelureformia, sote-alan tilannetta työvoima- ja osaajatarpeineen, samoin ikääntymistä, monisairastavuutta maaseudun kysymyksenä, toimintakykyä jne.

Perusopetus nyt dioissa kahteen kertaan; ensimmäisen yhteyteen 2. asteen opetus ja jälkimmäisen varhais- ja perusopetus

Yrittäjyys tarkastelussa kaikkineen, samoin työvoima ja kausityövoima. Tieto tarpeen myös mm. viestinteollisuuden ”kakusta” eli hyödykkeiden ja virtojen kokonaisuudesta, josta jo tiedetään, että maaseudulta saatavien hyödykkeiden osuus on 68 %.

Tavoitteena kokonaisuus: määrällinen tieto + laadullinen tieto + asiantuntijatulkinnat

Paikkariippumattomuus on ratkaisu monessa kohdassa, mutta data paikkasidonnaista; koronan jälkeinen dilemma. Olisi kuitenkin hyvä, jos teemoista saisi näkymän siihen, miten asiat tullaan hoitamaan monipaikkaisessa ja paikkariippumattomassa ajassa: mikä voidaan hoitaa, ei voida, voitaisiin etänä? Miltä osin pystytään jo tunnistamaan per teema, ei niinkään omana digidiana.

Päätös: todettiin että koonti käynnissä ja jatkuu

6 Tulevat toimet (Liite 4)

Esittelijä: Antonia Husberg, MMM

- *Tilannekuvan seminaari Pikkuparlamentissa 6.6.2024 klo 10–12.00.*
- *Tilannekuvan asiantuntijatyöpajat toukokuulle.*
- *Maaseutuparlamentti 2024 -tapahtumaan ja selonteon valmisteluun liittyvät asiat.*

Seminaariohjelmaa koskevat huomiot suoraan Antonialle. TEM:n ALKE-osuus kommenttipuheenvuorona tilannekuvaan, näillä näkymin. Asiantuntijatyöpajoja 1 läsnä (16.5.), 1 etänä (22.5.) + mahdollinen kolmas.

Tilannekuvapäivitysten DI 8.5. ministeriöille.

Päätös: todettiin

7 Muut asiat

Päätösesitys: todetaan.

Ministeriökierros/bilateraalit käynnissä 04-05/2024. Ministeriökierroksen bilateraaleista tehdään ministeriöille muistiot.

Ohry kokousajat:

- 18.4. klo 10–12.00. 3. kokous (etä)
- 31.5. klo 10–12.00. 4. kokous (läsnä/hybridi)
- 10.6. klo 9–11.00. 5. kokous (etä)

Päätös: todettiin

8 Seuraavat kokoukset

Päätösesitys: todetaan seuraavat kokousajat:

- 6.5. klo 13–15.00. 6. kokous (läsnä/hybridi)
- 3.6. klo 11.30–13.30. kokous (läsnä/hybridi)

Päätös: todettiin ja sovittiin, että myös 6.5. kokous läsnä

9 Kokouksen päättäminen

Pj päätti kokouksen klo 11.00

Vastaanottajat